

Ольга
Муха

«РЕЛІГІЄЗНАВЧІ НАРИСИ»: толерантність через знання

«*Релігієзнавчі нариси*» — щорічне періодичне видання Молодіжної асоціації релігієзнавців. Асоціація була створена 2004 року з метою консолідації молодих дослідників релігії та залучення наукової молоді до всебічного вивчення релігій і міжрелігійного діалогу. Основний формат роботи Асоціації — організація розмаїтих дослідницьких проєктів, літніх шкіл, конференцій і співпраця з національними та міжнародними фондами й організаціями.

Розпочинаючи від 2006 року МАР провела 11 релігієзнавчих шкіл, присвячених проблемам дослідження іудаїзму, католицизму, православ'я, ісламу, вайшнавїзму, віри багаї, феноменології релігії, географії релігії, а також релігійної освіти. Школи, присвячені тій чи тій релігійній традиції, мають на меті не тільки її поглиблене вивчення, а й формування толерантного ставлення учасників шкіл. Ці заходи передусім орієнтовані на релігієзнавців, але серед учасників завжди присутні представники інших соціогуманітарних дисциплін (філології, історії, політології, психології, культурології та ін.), що збагачує школи міждисциплінарним дискурсом. За ці роки учасниками шкіл були студенти, аспіранти й молоді вчені з України, Росії, Білорусі та Польщі, які побували як в українських містах (Київ, Донецьк, Львів, Сімферополь, Дніпропетровськ, Чернівці, Умань), так і у Польщі, Туреччині, Ізраїлі, Італії та Ватикані.

Знаковим для МАР є Фестиваль релігійного мистецтва, започаткований у 2004 році. Від 2007-го захід регулярно відбувається у стінах НПУ ім. М.П. Драгоманова і надає змогу різним конфесіям презентувати своє мистецтво у вигляді піснеспівів, музики, танців, релігійних картин, скульптур, театральних дійств тощо. Девізом Фестивалю стало гасло «Толерантність через красу».

Окрім того, щороку МАР проводить конференції, семінари тощо, де дослідники релігії можуть представити свої напрацювання, обмінятися думками та досвідом зі своїми колегами. Мабуть, найцікавішими були спільні з Московським релігієзнавчим товариством семінари у Києві, Москві та Мінську. Останній із них дав поштовх нашим білоруським колегам започаткувати в Мінську конференції, які вже стали регулярними й відбуваються раз на два роки. За участю МАР та російських інституцій у Білорусі пройшло вже три конференції: «Релігієзнавство на пострадянському просторі», «Релігія і текст» та «Людина і релігія». Остання конференція тривала у березні 2013 року і зібрала понад 100 дослідників з пострадянських країн. За мірою представництва та рівнем доповідей ця конференція претендує на статус головного релігієзнавчого майданчика країн СНД та Балтії. Чергова мінська конференція відбуватиметься у 2015-му під назвою «Релігія та/або повсякденність».

Цікавими і важливими для становлення молодого покоління релігієзнавців також були конференції «Феноменологія і релігія», «Українська та польська релігієзнавча думка: історія та сучасний стан», «Релігієзнавство, філософія релігії, теологія» та ін.

Для відображення наукового доробку членів МАР та їхніх колег було засновано журнал «Релігієзнавчі нариси». Перший його випуск побачив світ 2010 року і, публікуючи напрацювання молодих релігієзнавців, мав на меті, перш за все, сприяти розвитку релігієзнавства в Україні.

Користуючись нагодою вийти на ширший, ніж професійно зацікавлена аудиторія, контингент читачів, редакційна колегія часопису «Релігієзнавчі нариси» звернулася до максимально наближеної до філософського контексту тематики філософійно-світоглядного характеру, а саме: «Як можливе релігієзнавство сьогодні?». Звичайний випуск «РН» містить сім регулярних рубрик: «Релігієзнавство у Східній Європі», «Теорія та методологія», «Вчення та практика», «Релігія та культура», «Переклад», «Архів», «Новинки літератури». З огляду на формат тематичного блоку «Філософської думки» було обрано ті з рубрик, які яскраво представлятимуть здійснювану Асоціацією та її виданням роботу і максимально відповідатимуть інтересам більш широкої читачької аудиторії «ФД».

Більшість контенту «РН» становлять тексти молодих спеціалістів із різних галузей гуманітарного знання; при підготовці номеру відбувається конструктивна співпраця зі старшими колегами, здебільшого у форматі

коментарів та експертних оцінок. Редакційна колегія «РН» зібрала під своїм дахом дуже різних спеціалістів із широкою палітрою зацікавлень: *Денис Брильов* (ісламознавець та методолог, фахівець з психології релігії); *Лариса Владиченко* (фахівець із питань державно-конфесійних відносин та діалогічної філософії); *Олександра Дзюба* (спеціаліст з теорії та методології релігії і теорії релігійного мистецтва); *Олег Кисельов* (головний редактор «Релігієзнавчих нарисів», фахівець із питань релігійних проблем сучасності та міжконфесійних відносин); *Вікторія Кришмарел* (спеціаліст із сакрального мистецтва та релігійної етики); *Ольга Муха* (культуролог, естетик та спеціаліст із методологічних питань, перекладач); *Ірина Фенно* (фахівець із соціології релігії); *Віталій Хромець* (спеціаліст із питань релігійної освіти та феноменології релігії).

В укладанні редакційного портфеля ми віддаємо перевагу матеріалам прикладного характеру: результатам польових досліджень, аналізу релігійної та релігієзнавчої ситуації у різних країнах та регіонах, звертаємося до конкретних загальносупільних, культурологічних та внутрішньодисциплінарних проблем, таких як тематика дисертацій з релігієзнавства або рецензування новинок літератури. При цьому і теоретико-методологічна проблематика не перебуває на периферії нашого журналу.

Редакційна колегія «Релігієзнавчих нарисів» висловлює щире подяку редакційній колегії «Філософської думки» і Сергію Пролєєву та Юрію Чорноморцю особисто за підтримку ідеї та плідну співпрацю. Сподіваємось, що не лише для обох видань, а й передусім для читачів це знайомство продовжиться конструктивною та тривалою приязню.